

POWIAT GIŻYCKI · GIŻYCKO COUNTY · KREIS GIŻYCKO

Giżycko

Gmina Giżycko

Miłki

Ryn

Wydminy

Kruklanki

**kurs na
Giżycko**

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską

ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

Giżycko:

- **Kościół ewangelicki** z 1827 roku – świątynia budowana na tle prostokąta. Ołtarz i ambonę projektował prawdopodobnie Karol Fryderyk Schinkel, jeden ze słynniejszych architektów niemieckich pierwszej połowy XIX w. (pl. Grunwaldzki)
- **XIX i XX-wieczne kamienice** przy ul. Pionierskiej i Dąbrowskiego – jedyna nienaruszona w czasie działań wojennych część miasta.
- Skrzydło **Zamku Krzyżackiego** z XIV w., była siedziba komornika, starosty oraz komendanta twierdzy. Położony tuż nad brzegiem Niegocina.
- „**Twierdza Boyen**” – obiekt fortyfikacyjny z połowy XIX w. położony na terenie tzw. „wyspy giżyckiej”, a więc obszaru ograniczonego jeziorami Kisajno i Niegocin, oraz kanałami: Niegocińskim i Łuczańskim. Twierdza stanowiła od początku XX w. element „Mazurskiej Pozycji Jeziornej”, a od 1935 r. Giżyckiego Rejonu Umocnionego. Odegrała znaczną rolę w powstrzymaniu ofensywy rosyjskiej w 1914 r. W latach 1941-1944 na terenie twierdzy funkcjonował szpital wojskowy oraz komórka oddziału wywiadu wojskowego Fremde Heere Ost.
- **Most obrotowy** na Kanale Łuczańskim – zbudowany w połowie XIX w., jeden z dwóch tego typu mostów w Europie. Sprawny, obsługa ręczna.
- „**Piekarnia Regelskiego**” przy ul. Warszawskiej – jeden z najstarszych budynków murowanych w Giżycku, konstrukcja szachulcowa, aktualnie siedziba Stowarzyszenia „Wspólnota Mazurska” i „Archiwum Mazurskiego”.
- „**Krzyż Brunona**” – wzgórze nad Niegocinem z wzniesionym w 1910 r. przez mieszkańców Giżycka żelaznym krzyżem upamiętniającym prawdopodobnie miejsce męczeńskiej śmierci św. Brunona z Kwerfurtu (1009 r.)

Twierdza Boyen • Boyen Fortress • Festung Boyen

Most obrotowy na Kanale Łuczańskim
• Swing Bridge • Drehbrücke

Doba: Późnogotycki, murowany kościół z XVI w. (1574), obecnie mieści się tu parafia rzymsko-katolicka. Cmentarz z kaplicą rodową z 1844 roku. Kuźnia z połowy XIX w.

Sterławki Małe: Wiatrak holenderski – drewniany, druga połowa XIX w., później przebudowany (fragmenty murowane).

Krukłanki: Kościół parafialny wzniesiony w 1574 r. Budowla murowana z kamienia polnego i cegły, drewniany strop. Ołtarz i ambona pochodzą z 1612 roku. Na 25-metrowej wieży znajdują się XVIII-wieczne dzwony.

Mitki: Gotycki kościół pw. Matki Boskiej Królowej Polski, najstarsza świątynia na Mazurach, wzniesiona z kamienia polnego i cegły w końcu XV w. Najstarszą częścią jest ośmioboczne prezbiterium ze skarpami na narożach.

Rydzewo: Kościół parafialny pw. św. Andrzeja Boboli z 1591 roku, salowy, wzniesiony z kamienia polnego, z wysuniętą wieżą zachodnią (1772 r.) oraz zakrystią i kruchtą boczną.

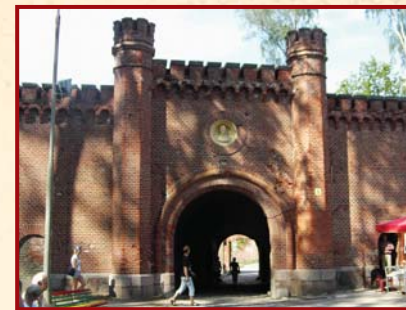
Ryn: Zamek pokrzyżacki z XIV w., ogniwo systemu obronnego wschodniej części państwa zakonnego, siedziba komturstwa.

Orlo: Kopicz strażniczy – zwany też Górą Strażniczą – pochodzi z czasów średniowiecznych.

Wydminy: Kościół ewangelicki, murowany, z połowy XVI w., obecnie parafia rzymsko-katolicka.

Giżycko Town

- **Neoclassical Protestant Church** – built in 1827 - a hall Church with a rectangular plan. The altar and pulpit were probably designed by Frederic Schinkel, one of the most famous German architects of the first half of XIX-th century. (Grunwaldzki Sq.)
- **XIX-th and early XX-th century buildings** at Pionierska and Dąbrowskiego Street.
- Wing of Post Teutonic Castle from XIV century. Former department of bailiff, district administrator and commander officer of fortress. Originally situated on the place of Prussian settlement.
- **“Boyen Fortress”** fortification object from 1844 - 48. Barrage - artillery fort on plan of a star with six fronts. Modernized at the end of the XIX-th century. Played important role in restraint of Russian offensive 1914. In years 1941-1944 on the territory of fortress functioned military hospital.
- **Swing Bridge** – over Łuczański Channel - built in half of the XIX-th century. One of two of this type functional bridges in Europe. It can be rotated manually within five minutes by one operator by dint of an ingenious system of gears.
- **“Regelski’s Bakery”** – Warszawska Street, one of the oldest brick buildings in Giżycko, at present - Association “Mazurska Commonwealth” and “Mazurski Archive”.
- **“Bruno’s Cross”** - memorial cross on hill at Lake Niegocin, built in 1910. Place of martyrdoms death St Brunon from Kwerfurt (1009)

Twierdza Boyen • Boyen Fortress • Festung Boyen

Kościół ewangelicki z 1827 r. • Protestant church from 1827
• Evangelische Kirche vom Jahre 1827

Doba: Late gothic, brick church of XVI-th century (1574). Cemetery with ancestral chapel of 1844. Smithy of the first half of XIX-th century.

Sterławki Małe: Dutch Windmill - wooden, second half XIX-th century. Later rebuilt (brickfragments).

Krukłanki: Parish Church built in 1574, brick and stone building. Altar and pulpit come from 1612. On 25 meters tower are bells of XVIII-th century.

Mitki: The oldest church in Masuria. It was built at the end of the 15th century and modified after a fire in 1669. Its altar and organ gallery date back to the end of the 17th century.

Rydzewo: Founded in 1552. There is an excellent example of sacral architecture - church, built in 1591.

Ryn: The Gothic Castle of the Warmia Bishops (1350-1401), reconstructed in XVI - XVII century and the wall XIV - XV century tower.

Orlo: watch hill - called also “Watch Mountain” - from mediaeval times.

Wydminy: evangelical Church, brick, half of the XVI-th century. At present Rome - Catholic parish.

Doba - Kościół z XVI w.
• Church of XVI-th century
• Dorfkirche aus dem 16.Jh

Giżycko - Skrzydło zamku krzyżackiego
• Flügel des Kreuzritterschlösses

Giżycko

- **Evangelische Kirche vom Jahre 1827** - der Alter und die Kanzel wurden wahrscheinlich von K.F. Schinkel geplant, einen der bekanntesten deutschen Architekten der Hälfte des XIX Jahrhunderts.
- **Miethäuser aus** dem XIX u. XX Jahrhunderts in Pionierska und Dabrowskiegostrasse – der einzige Stadtviertel, der während des 2 Weltkrieges nicht berührt wurde.
- **Der Flügel des Kreuzritterschlösses** aus dem XIV Jahrhunderts. Der alte Sitz des Gerichtsvollziehers, Starostes und Kommandanten. Es befindet sich in der Nähe des Niegocinsees.
- **Festung Boyen** – Befestigung aus der Hälfte des XIX Jahrhunderts. Befindet sich auf der so genannten Lötzeninsel (Das ist ein Gebiet zwischen Kisajno und Niegocinsee und Niegocin und Łuczanskikanal). Festung Boyen hat während der Weltkrieg eine wichtige Rolle gespielt.
- **Drehbrücke in dem Łuczanskikanal** – gebaut in der Hälfte des XIX Jahreshunderts. Es gibt nur 2 solche Brücken in Europa handbetrieben.
- **Bäckerei bei Regelski in Warszawskastrasse** – eins der ältesten Steingabäude in Giżycko – heutzutage Sitz der Gesellschaft „Wspólnota Mazurska” und des Masurischen Archivs.
- **Brunokreuz** – ein Hügel am Niegocinsee. Dort befindet sich eisernes Kreuz, das im Jahre 1910 von den Bürgern von Giżycko erhoben wurde.

Mitki - Najstarszy kościół na Mazurach
• The oldest church in Masuria • Die älteste Dorf Masurens

Krzyż Brunona • Bruno's Cross • Brunokreuz

Doba – spätgotische, gemauerte Dorfkirche aus dem 16. Jh., Friedhofskapelle der Familie Trautenberg aus dem Jahr 1844, Landgut und Schmiede aus dem 19. Jh.

Sterławki Małe – holländische Windmühle aus dem 19. Jh.

Sterławki Wielkie – das älteste Dorf Masurens (1387). Kirche des Projektes von Karl Friedrich Schinkel aus dem Jahr 1832. 38 Meter hoher Turm gebaut 1884.

Krukłanki – spätgotische Kirche aus dem Jahr 16 Jh., mehrfach umgebaute, Altar und Kanzel aus dem Jahr 1612, auf dem 25 Meter hohen Turm befinden sich originelle Glocken aus dem 18. Jh.

Mitki – die älteste Kirche Masurens, erbaut im 15. Jh. im gotischen Still. Dreischiffige mit Tonnengewölbe, Altar, Orgelempore und Barockturm aus dem 18. Jh.

Rydzewo – aus Feld- und Backstein gebaute, dreischiffige, spätgotische Dorfkirche mit Tonnengewölbe über dem Hauptschiff, gebaut ca. 1571. Turm aus dem 18. Jh. Altar und Kanzel aus dem 17. Jh., Eingangstür mit Bibelzitat aus dem 18. Jh.

Ryn – die Burg des Ritterordens aus dem 14. Jh., erbaut auf einem Hügel am Rheiner See. Sitz des Rheiner Komturs. Wirtschaftszentrum für die Großen Masurischen Seen. Besteht aus vier Flügeln mit Innenhof, dreistöckig mit Unterkellerung. Nach 1853 umgebaute zum Gefängnis. Wiederaufgebaute nach dem Brand im Jahre 1881.

Orlo – mittelalterlicher Wachhügel, bekannt als „Wachberg”.

Wydminy – spätgotische Kirche aus dem 16. Jh. Umgebaut im Jahre 1857, Altar aus dem 18. Jh. Ein Ort mit kleinstädtischer, masurischer Bebauung.

Ryn - Zamek pokrzyżacki • Gothic Castle • Burg des Ritterordens

Kościół w Rydzewie • Church in Rydzewo • Dorfkirche in Rydzewo